

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «КОНОТОПСЬКА МІСЬКА МАЛА АКАДЕМІЯ
НАУК УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ КОНОТОПСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ»
КЛАСИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ШКОЛА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ» КФК СУМДУ

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ, СТУДЕНТІВ, УЧНІВ

“Перший крок у науку:
Конотопські наукові студії – 2024”

ТЕЗИ
ДОПОВІДЕЙ

20 травня | Конотоп 2024

УДК 001(477.52)(06)"2024"

П26

Рекомендовано до друку Педагогічною радою КФК СумДУ
(протокол №21 від 27.06.2024 р.)

Перший крок у науку: Конотопські наукові студії – 2024: тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів, студентів, учнів (20 травня 2024 р., м. Конотоп) / за заг. ред. Г. А. Коломоєць, Г. В. Буянової, Т. В. Гребеник, Т. В. Шульги, М. М. Івашенко. Конотоп, 2024. 198 с.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Самойленко Олексій Олександрович, д-р. пед. наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих Університету менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України.

Тугай Наталія Олександрівна, канд. філос. наук, старший викладач кафедри, директор Шосткинського інституту Сумського державного університету.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Коломоєць Галина Анатоліївна, канд. пед. наук, начальник відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Буянова Галина Володимирівна, методист вищої категорії відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Гребеник Тетяна Вікторівна, канд. пед. наук, доцент, директор Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Шульга Тетяна Вікторівна, канд. пед. наук, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Івашенко Марина Миколаївна, директор Центру професійного розвитку, викладач за суміщенням Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Удалова Олена Юрївна, завідувач сектору наукового забезпечення освітнього процесу відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Івлєва Євгенія Юрївна, директор Конотопської міської Малої академії наук учнівської молоді.

Горшеніна Світлана Павлівна, учитель-методист, учитель географії Конотопського ліцею № 10, керівник гуртків Конотопської міської Малої академії наук учнівської молоді.

Криницька Ганна Олександрівна, секретар Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Тараба Тетяна Іванівна, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Нечай Алла Миколаївна, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Білинський Віктор Анатолійович, викладач Класичного фахового коледжу Сумського державного університету.

Малечко Тетяна Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач сектору забезпечення корекційно-розвиткової роботи відділу науково-методичного забезпечення змісту корекційної та інклюзивної освіти ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».

Автори вміщених матеріалів висловлюють власну думку, що не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за дотримання наукової етики та достовірність наведених фактів.

Список використаних джерел

1. Гриценко Т. Б., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф. Етика ділового спілкування : Навч. посібник. К., 2007. 344 с.
2. Кочкина М. «Як би», «типу», «коротше», «ну»: цікаве про слова-паразити, які ми вживаємо щодня. Медіа «Погляд» : вебсайт. URL: <https://poglyad.tv/yak-by-typu-korotshe-nu-tsikave-pro-slova-parazyty-yaki-my-vzhivayemo-shhodnya-article> (дата звернення: 13.04.2024).
3. Асатурян Н. Майстер-клас «Слово про мову. Уроки професора Лесюка». Радіопрोगрама Івано-Франківської ОДТРК «Карпати» від 19.11.2016 р.
4. «Молода мистецька наука України». XI наукова конференція молодих науковців, докторантів, аспірантів, магістрантів, студентів, 2 грудня 2008 р. : зб. матеріалів / Харк. держ. акад. дизайну і мистец.; редкол.: Котляр Є. О. та ін. Х. : ХДАДМ, 2008 .Ч. 1. 183 с.
5. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. / Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. К., 2010. 224 с.
6. Слова-паразити. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 2: С. 407.
7. Саломасов Ст. Слова-паразити. Санітарна обробка мови. ПСИХОЛОГІС – енциклопедія практичної психології : вебсайт. URL: http://psychologis.com.ua/slova-parazyty_sanitarnaya_obrabotka_rechi_v_salomasov.htm (дата звернення: 02.05.2024).

МИСТЕЦТВО І ДИЗАЙН У ХХ СТ.: КОНВЕРГЕНЦІЯ ФОРМ І СЕНСИ

Гагенко П. А.¹, Самоха Д. І.², Швидка А. І.³

^{1,2} ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ», здобувач освіти

³ ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ», науковий керівник,
викладач

З середини ХХ ст. розвиток науки відігравав визначальну роль у створенні нових форм мистецтва. Від початку створення перших комп'ютерів у 1942 р. групами вчених і до сьогодні, коли кількість обчислювальної техніки перевищує десятки мільйонів, комп'ютерне мистецтво набуває все більшої популярності.

У 1950 р. група вчених з Массачусетського університету створила перший дисплей для Whirlwind-I. У 1963 р. Іван Сьюм та Роберт Спрулл розробили Sketchpad, першу систему комп'ютерної

графіки, що дозволяла користувачу створювати зображення за допомогою стилуса та екрана комп'ютера. Ці інновації визначили початок формування комп'ютерного мистецтва як нового виду творчості [1].

Розвиток персональних комп'ютерів наприкінці ХХ ст. зробив комп'ютерне мистецтво більш доступним для широкої публіки. Від появи графічних програм у 1980-х рр. художники та дизайнери активно використовують комп'ютери для створення цифрових творів мистецтва. Нині існує понад 40 видів комп'ютерних мистецтв – від музики, згенерованої коливанням струму, до нескінченних процедурних картин, що генеруються за математичними формулами (фрактали) [2].

Конвергенція в мистецтві та дизайні – це процес злиття різних видів мистецтва і дизайну в нову інтегровану форму вираження. Це явище виникає зі взаємодії мистецтва, дизайну та сучасних технологій, що дозволяють створювати новітні медіа, зокрема відео, анімація, інтернет-мистецтво тощо. Термін «конвергенція» походить від латинського слова *convergere*, що означає «збіг». Це поняття стало особливо актуальним в епоху цифрових технологій, коли мистецтво і дизайн об'єднуються, використовуючи нові можливості для створення гібридних форм, що інтегрують жанрові та предметні межі. Прикладом може бути сучасна тенденція до поєднання класичного мистецтва з нео-поп стилістикою (дослівно: означає, що цей жанр відновлює або переосмислює стилістику і тематику чорно-білих кінофільмів *noir*, поповнюючи сучасними елементами та стилем).

В Україні активно розвивається напрям конвергенції через створення інтерактивних інсталяцій, де мистецтво та дизайн переплітаються. Такі проекти використовують технології для створення непересічних візуальних і аудіовізуальних ефектів, що залучають глядача до віртуального світу. Наприклад, у 2022 р. в Києві відбувся фестиваль *Kyiv Lights Festival*, де було представлено різноманітні мистецько-дизайнерські інсталяції з використанням світла, звуку, проєкції, мапінгу, скульптури та інших елементів. Також того ж року в Одесі пройшов фестиваль *Odessa Light Fest*, де було показано більше ніж 20 інсталяцій, що поєднували мистецтво, дизайн, архітектуру та технології [3].

Артисти й дизайнери в Україні використовують конвергенцію та сучасні технології доволі часто, об'єднуючи традиційні мистецькі техніки з елементами модного дизайну. Наприклад, графічні роботи можуть стати основою для дизайну одягу чи аксесуарів, при цьому використовуються елементи ілюстрацій у створенні колекцій. Одним з прикладів є проєкт «Графіка в моді», який був реалізований у 2021 р. в межах співпраці між художниками, дизайнерами та студентами

Київського національного університету культури і мистецтв. Так, було створено 12 колекцій одягу, які базувалися на графічних роботах відомих українських художників, серед яких: Олександр Архипенко, Василь Кричевський, Олександр Богомазов, Олександр Хвостенко та інші [4].

За останні роки конвергенція стала суттєвим елементом творчого процесу в Україні, збагачуючи мистецькі та дизайнерські практики новими можливостями та перспективами розвитку. Вона сприяє формуванню нових художніх мов, стилів, жанрів та форматів, що відображають сучасні тенденції та виклики; сприяє діалогу між мистецтвом, дизайном та суспільством, відкриваючи нові можливості для культурної, соціальної та політичної взаємодії.

Конвергенція мистецтва та дизайну стане ще більш розповсюдженою в майбутньому, поєднуючи різноманітні форми творчого самовираження. Нові технології, спочатку розширена реальність, потім віртуальна, штучний інтелект та новітні розробки забезпечать художникам і дизайнерам нові інструменти для створення новаторських мистецьких шедеврів, а також конкуренції. Вже зараз помітно, як штучно згенерований контент, створений за допомогою штучного інтелекту, витісняє традиційні види мистецтва.

Мистецькі інсталяції стануть більш інтерактивними та імерсійними, занурюючи глядачів у мультисенсорні (технологія з опором на канали сприймання усіх органів чуття: слуху, зору, дотику, нюху, смаку) середовища. Цифрове мистецтво продовжить розвиватися, зважаючи на зростання впливу штучного інтелекту та онлайн-навчання на творчі процеси. Однак традиційні форми мистецтва також зазнають трансформації через інтеграцію з новими технологіями.

В українському контексті ми можемо очікувати збільшення цифрової культурної спадщини. Наприклад, інтерактивні інсталяції, що поєднують традиційні українські мотиви й сучасні мультимедійні засоби. Такі проекти не лише популяризуватимуть українське мистецтво, але й сприятимуть культурному діалогу та збереженню ідентичності.

Вплив сучасних технологій на форму, стиль, культуру та інші складові мистецтва зростає вже зараз. За деякими прогнозами, найближчим часом контент штучного інтелекту витіснить людський. Уже зараз багато письменників, художників, музикантів та інших митців скаржаться на діяльність штучного інтелекту та авторів згенерованого контенту. У його створенні може бути певна автоматизація, але він не замінить авторів повністю. Математична модель побудована так, що весь згенерований контент базується вже на

наявних зразках (тобто без оновлення даних штучний інтелект не буде розвиватися).

Загалом конвергенція мистецтва та дизайну буде рушійною силою творчих інновацій у майбутньому, розширюючись разом з розвитком науки.

Список використаних джерел

1. Храпаченко Д. М. Історія виникнення та розвитку комп'ютерної графіки. Факультет математики, природничих наук та технологій : вебсайт. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/nauka/naukovopopuliarni-publikatsii/891-istoriya-vynyknennya-ta-rozvytku-komp-yuternoyi-hrafiky.html> (дата звернення: 18.05.2024).
2. What are Fractals? Fractals are SMART: Science, Math & Art! Website. URL: <https://fractalfoundation.org/resources/what-are-fractals/> (Last accessed: 18.05.2024).
3. Kyiv Lights Festival : офіційна вебсторінка. URL: <https://www.kyivlights.com> (дата звернення: 15.05.2024).
4. Крива Фібоначчі. Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв : офіційна сторінка. URL: <https://lib.knukim.edu.ua/kriva-fibonachchi/> (дата звернення: 18.05.2024).

ВІДЛУННЯ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Шишкіна А. Є.¹, Шульга Ю. Г.²

¹ КЗ «Роменська міська МАНУМ», здобувач освіти

² КЗ «Роменська міська МАНУМ», науковий керівник, викладач

Постановка проблеми. Духовне надбання народу часто виливається у створення пісень, що є відображенням тієї чи іншої реальності авторів. З плином часу ми забуваємо про звучання давніх українських пісень, зокрема стрілецьких та повстанських. Нині друге життя їм надають сучасні виконавці, які переспівують давно відомі тексти, додаючи до них нового звучання.

Викладення основного матеріалу. На початку ХХ ст. Українські Січові Стрільці створили унікальний пласт пісенної творчості. Їхні маршові, жалібні, ліричні, жартівливі твори виконували важливі функції під час національно-визвольних змагань – гуртували, підіймали бойовий дух, утверджували патріотичні ідеали.